

Január 2023

Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

Rozpočet 2023

-7871 mil. eur
-6,4 % HDP

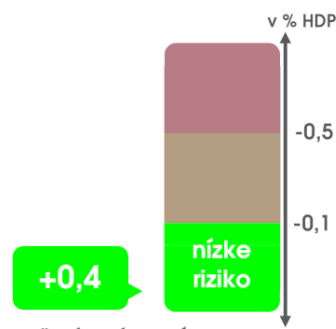
Odhad KRRZ

-7393 mil. eur
-6,0 % HDP

Odchýlka

+478 mil. eur
+0,4 % HDP

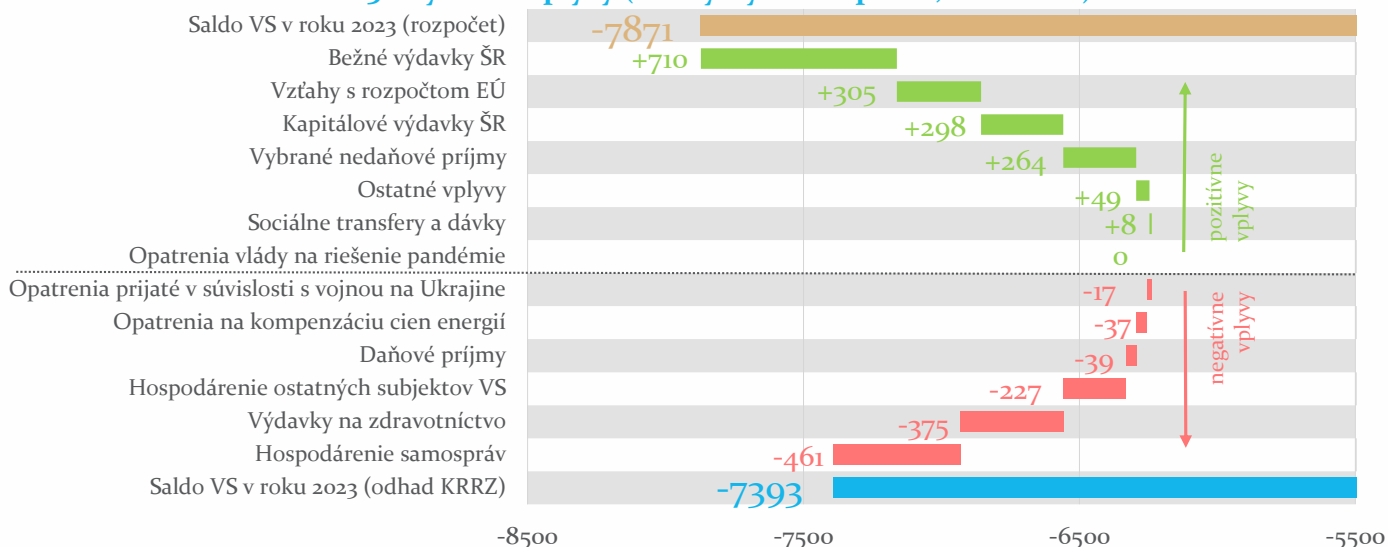

očakávaná odchýlka salda od cieľa
za predpokladu, že vláda neprijme ďalšie opatrenia

KRRZ odhaduje deficit hospodárenia verejnej správy (VS) na úrovni 7,4 mld. eur

- **Pozitívna odchýlka prognózy KRRZ pre saldo VS v roku 2023 od schváleného rozpočtu je vo výške 478 mil. eur (0,4 % HDP), čo znamená, že riziko nedosiahnutia cieľa rozpočtu je nízke.** Pozitívny vplyv na deficit odhadujeme najmä vo výdavkoch štátneho rozpočtu z dôvodu úspory výdavkov na krúžkovne a nižšieho čerpania výdavkov na spolufinancovanie k EÚ fondom.
- **Za predpokladu, že vláda neprijme dodatočné opatrenia, môže deficit dosiahnuť 7 393 mil. eur (6,0 % HDP).**
- **Vývoj verejných financií je v roku 2023 negatívne ovplyvnený vysokým rastom cien energií a potrebou financovania kompenzačných schém.** Očakávané výdavky na opatrenia vlády na kompenzáciu cien energií dosahujú úroveň 3 666 mil. eur (3,0 % HDP), z čoho výdavky v objeme 456 mil. eur (0,4 % HDP) by mali byť financované z EÚ fondov. Po zohľadnení výnosu zo zdanenia nadmerných príjmov z predaja elektriny je **celkový vplyv opatrení na deficit rozpočtu negatívny vo výške 37 mil. eur.**
- **Najvýraznejší pozitívny vplyv na saldo VS predpokladáme pri bežných výdavkoch štátneho rozpočtu,** kde očakávame úsporu oproti rozpočtovanej úrovni o 710 mil. eur. Nižšie čerpanie výdavkov vyplýva najmä z predpokladaného nečerpania rezervy na tzv. krúžkovne, deficit znižujú aj nižšie úrokové náklady a výdavky na mzdy a poistné.
- **Najvyššie negatívne riziko predstavuje hospodárenie samospráv,** rozpočtovaná úroveň je prekročená o 461 mil. eur. Zhoršenie hospodárenia očakávame najmä z dôvodu podhodnotenia výdavkov na mzdy a energie.

Odhad salda VS v roku 2023 – vybrané vplyvy (odchýlky od rozpočtu, v mil. eur)

Január 2023

medzimesačne*

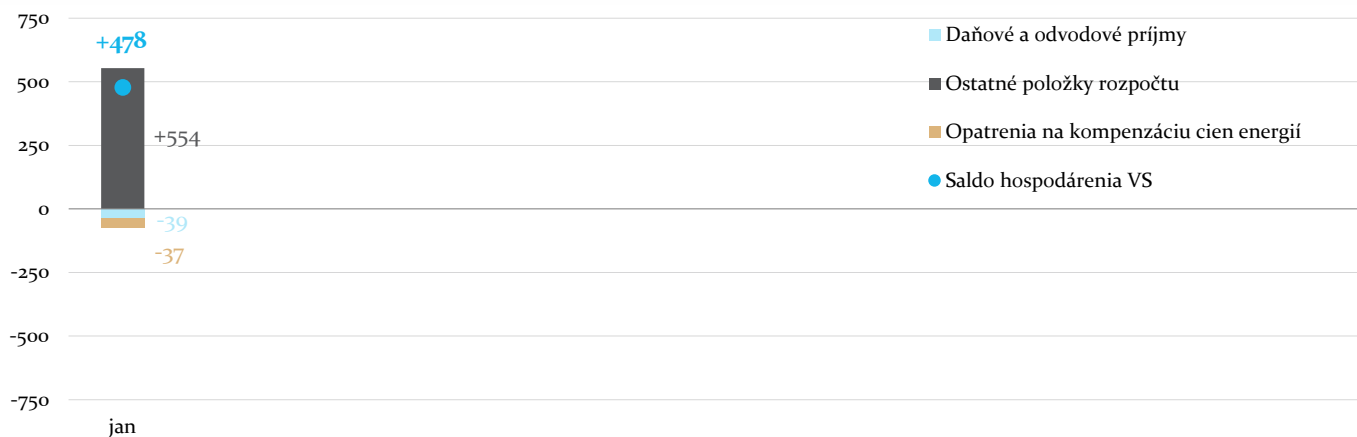
voči rozpočtu 2023

+478 mil. eur
(+0,39 % HDP)

voči odhadu vlády

* ide o prvé zverejnenie v rámci rozpočtového roku 2023

Odhad koncoročného hospodárenia VS v roku 2023 (odchýlky od rozpočtu, v mil. eur)

Vybrané pozitívne a negatívne odchýlky odhadu KRRZ oproti schválenému rozpočtu

+710 mil. eur	bežné výdavky ŠR: použitie rozpočtovaných bežných rezerv (mimo miezd) na krytie rizík alebo ich nepoužitie bude znamenať úsporu v predpokladanej výške 341 mil. eur; táto suma je v prevažnej miere tvorená zdrojmi pôvodne určenými na financovanie krúžkovného (440 mil. eur), z ktorých časť bude financovať navýšenie prídavku na dieťa (253 mil. eur); deficit rozpočtu zlepšujú aj úrokové náklady (201 mil. eur), nižšie odhadované osobné výdavky (123 mil. eur) a výdavky na tovary a služby (53 mil. eur)
+305 mil. eur	vzťahy s rozpočtom EÚ: na základe pomalšieho čerpania zdrojov financovaných z EÚ fondov ako aj Plánu obnovy v minulom roku predpokladáme nižšie čerpanie výdavkov na tieto projekty aj v roku 2023, čo sa prejaví v úspore vo výdavkoch na spolufinancovanie v celkovej výške 448 mil. eur; naopak vyššie výdavky na korekcie k čerpaniu EÚ fondov (338 mil. eur) sú iba čiastočne kryté rezervou na prostriedky EÚ (156 mil. eur)
+298 mil. eur	kapitálové výdavky ŠR: úspora vyplýva predovšetkým z nízkej predpokladanej miery čerpania prostriedkov rozpočtovaných mimo rezortu obrany, ktorá na základe historického vývoja dosahuje mieru využitia len 48 %; zároveň prišlo k medziročnému zníženiu objemu prostriedkov prenášaných z predchádzajúcich rokov z objemu 1 287 mil. eur na úroveň 678 mil. eur, čo znamená obmedzenejšie financovanie investícií rozpočtu z týchto zdrojov
-461 mil. eur	hospodárenie samospráv: najvýraznejšie negatívne riziká pre saldo rozpočtu odhadujeme v hospodárení obcí (432 mil. eur), čo je spôsobené najmä podhodnotenými výdavkami na tovary a služby (260 mil. eur), najmä nákladmi na energie a vyššími mzdovými výdavkami (103 mil.); negatívne v menšej miere (29 mil. eur) prispieva aj hospodárenie VÚC
-375 mil. eur	výdavky na zdravotníctvo: vývoj navyšujúci deficit oproti schválenému rozpočtu predpokladáme v hospodárení nemocníc (316 mil. eur), čo je spôsobené predovšetkým podhodnotením prevádzkových nákladov a nerozpočtovaním pretrvávajúceho rastu záväzkov
-227 mil. eur	hospodárenie ostatných subjektov VS: negatívne riziko pre deficit rozpočtu odhadujeme v hospodárení viacerých subjektov; saldo verejných financií zhoršuje hospodárenie príspevkových organizácií (302 mil. eur), Environmentálneho fondu (97 mil. eur), verejných vysokých škôl (94 mil. eur) a dopravných podnikov (48 mil. eur); negatívna odchýlka vyplýva z vyššej odhadovanej úrovne prevádzkových nákladov oproti rozpočtu (najmä osobných výdavkov a výdavkov na tovary a služby) na základe čerpania pozorovaného v závere roku 2022

Vzhľadom na harmonogram zverejňovania priebežných údajov vychádza KRRZ pri výpočte januárového odhadu z výkazov zachytávajúcích stav ku koncu novembra predchádzajúceho roku, pričom používa aj niektoré predstihové zdroje informácií o výške čerpania v decembri.

Január 2023

odhad salda VS

-3 711 mil. eur
(-3,41 % HDP)

medzimesačne*

-113 mil. eur
(+0,10 % HDP)

* ide o porovnanie voči odhadu KRRZ zverejnenému v decembri 2022

voči odhadu vlády**

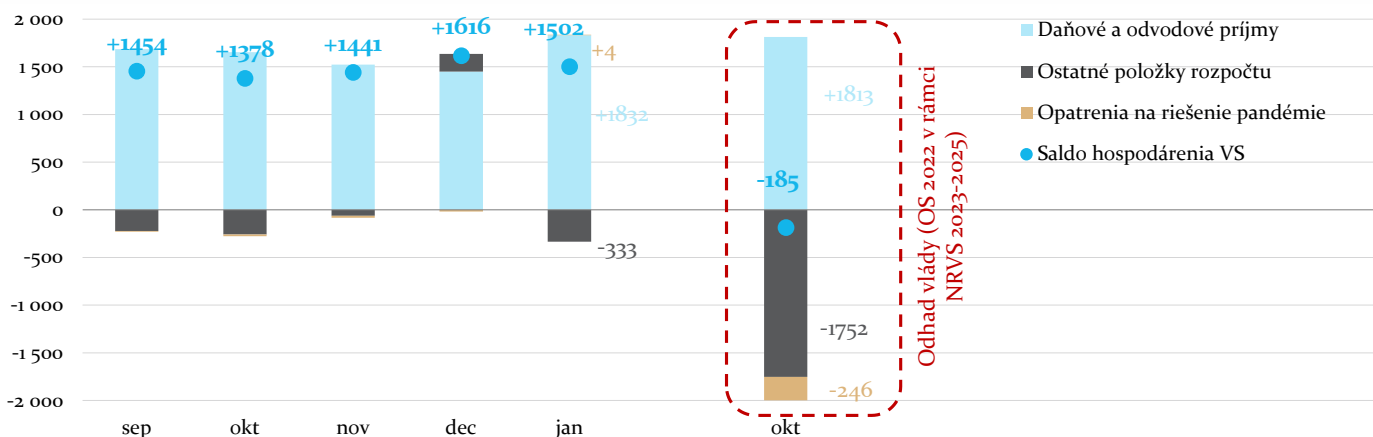
+1 687 mil. eur
(+1,55 % HDP)

** aktuálny odhad vlády zverejnený v Rozpočte verejnej správy na roky 2023-2025

Pre rok 2022 KRRZ odhaduje deficit VS na úrovni 3,7 mld. eur

- Celková výška rizík pre saldo rozpočtu VS v roku 2022 vzrástla, oproti decembrovej prognóze prišlo k zvýšeniu odhadovaného deficitu o 113 mil. eur. K navýšeniu prognózovaného deficitu prispeli najmä dodatočné výdavky na opatrenia vlády súvisiace s kompenzáciou cien energií, najmä negatívny rozpočtový vplyv transferu zo ŠR do kapitálových fondov spoločnosti SPP vo výške 500 mil. eur.
- Na základe aktuálne dostupných informácií môže deficit VS v roku 2022 dosiahnuť 3 711 mil. eur (3,4 % HDP). Spresnenie odhadu bude realizované po zverejnení výsledkov hotovostného hospodárenia ako aj súvah pre všetky subjekty VS. Vo výslednej úrovni salda budú následne zohľadnené ďalšie úpravy ŠÚ SR, o ktorých KRRZ v súčasnosti nemá informácie.

Odhad koncoročného hospodárenia VS v roku 2022 (odchýlky od pôvodného rozpočtu, v mil. eur)

Oproti predchádzajúcej prognóze KRRZ zvýšila odhad deficitu VS 2022 o 113 mil. eur

- 436 mil. eur **opatrenia vlády na kompenzáciu cien energií:** najvýraznejší negatívny vplyv na očakávanú úroveň salda VS v roku 2022 je spôsobený zahrnutím vplyvu transferu zo štátnych finančných aktív do kapitálových fondov spoločnosti SPP vo výške 500 mil. eur
- 75 mil. eur **hospodárenie ostatných subjektov VS:** k navýšeniu deficitu v sume 96 mil. eur prispieva najmä hospodárenie Environmentálneho fondu, kde očakávame výraznejšie čerpanie výdavkov na medzispotrebu; negatívne prispieva aj hospodárenie NDS vo výške 23 mil. eur, k čomu prispievajú najmä vyššie očakávané kapitálové výdavky
- +240 mil. eur **bežné výdavky ŠR:** čerpanie výdavkov v závere roka nedosiahlo úroveň predpokladanú v predchádzajúcich odhadoch; k úspore prišlo najmä vo výdavkoch na tovary a služby (104 mil. eur), ďalej v osobných výdavkoch (79 mil. eur) ako aj v bežných transferoch mimo verejnej správy (59 mil. eur); táto úspora sa čiastočne prenáša aj do odhadu pre rok 2023
- +55 mil. eur **opatrenia vlády prijaté v súvislosti s vojnou na Ukrajine:** do konca roka neprišlo k vyčerpaniu zdrojov štátneho rozpočtu určených na financovanie týchto opatrení; nevyčerpanie prostriedkov bolo zaznamenané najmä vo výdavkoch na tovary a služby ako aj v investíciách